

HUIS VAN HET **KIND**

ROADMAP HUIZEN VAN HET KIND

Inleiding

De samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind, zo blijkt uit waar we nu staan, hebben het potentieel om (verder) uit te groeien tot laagdrempelige basisvoorzieningen. Het was van bij de start de bedoeling dat je in (of via) de Huizen van het Kind terecht kon voor alles wat met opvoeden en opgroeien te maken heeft. Het huidige beeld van de Huizen van het Kind toont dat deze ambitie in al haar diversiteit gestaag vorm krijgt. Uit het regeerakkoord 2019-2024 blijkt dat de Vlaamse Regering blijft inzetten op de

De kern

Als we spreken over samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind als laagdrempelige basisvoorzieningen dan houdt dit enkele zaken in:

- dat er overal Huizen van het Kind zijn;
- dat die de verschillende levensdomeinen die met opvoeden en opgroeien te maken hebben verbinden;
- dat elk kind, elk gezin er terecht kan en gepast ondersteund kan worden;

Als we de huidige Huizen van het Kind vergelijken met wat we hieronder schetsen dan kunnen we besluiten dat alles wat we hieronder schrijven al ergens bestaat, maar nergens allemaal.

uitbouw van de Huizen van het Kind

Met het document dat nu voorligt willen we tonen wat het kan betekenen om de Huizen van het Kind verder te laten uitgroeien tot die laagdrempelige basisvoorzieningen, welke linken er nog gelegd, versterkt, meer gedeeld kunnen worden.

Het is een document met brede ambities die nog verdere aftoetsing vragen én die verder geconcretiseerd moeten worden. Het is dus een document-in-wording dat steeds verdere invulling en verfijning zal krijgen.

Het is niet mogelijk dat elk van de samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind het volledige palet in dezelfde mate bestrijkt. Huizen van het Kind worden immers opgebouwd vanuit de lokale noden en mogelijkheden en hebben elk hun eigen dynamiek, en dat moet gekoesterd worden. Belangrijk is dus dat bij de verdere groei naar echte basisvoorzieningen we samen blijven vertrekken van de lokale situatie. Dit betekent dat we blijvend moeten aansluiten op de prioriteiten die lokaal gelegd worden, élk Huis van het Kind is uniek, heeft eigen uitdagingen en mogelijkheden, volgt haar eigen pad in de uitbouw van de beste ondersteuning van gezinnen, ...

Versie najaar 2019

naar menu

Bekijk de meest recente versie van deze roadmap

Samenwerkingsverbanden verder uitbouwen tot laagdrempelige basisvoorzieningen

**Overal Huizen
van het Kind**

**Levensdomeinen
verbinden**

**Elk kind,
elk gezin gepast
ondersteunen**

1.

OVERAL HUIZEN VAN HET KIND

Basisvoorzieningen zijn voor iedereen bereikbaar. Voor de Huizen van het Kind wil dit zeggen dat heel Vlaanderen (300 gemeenten) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zouden moeten 'gecoverd zijn'.

Deze ambitie is begin 2019 grotendeels gerealiseerd, ongeveer 99% van de gezinnen met kinderen wonen in het werkingsgebied van een Huis van het Kind.

We willen deze dynamiek blijven ondersteunen door elk van de Huizen van het Kind gepast te [ondersteunen](#) in zijn/haar fase van ontwikkeling.

Voor iedereen bereikbaar zijn betekent ook dichtbij aanwezig zijn. In veel gevallen is het niveau van organisatie op gemeentelijk of intergemeentelijk niveau te hoog voor de eigenlijke vormgeving van het aanbod en wordt er best gedifferentieerd op niveau

van wijken of buurten. Dit is ook het niveau waarop we best aan de slag kunnen met het aanwezige sociaal kapitaal. Het buurtgericht werken wordt dus een belangrijke uitdaging die we kunnen aangaan aan de hand van de proeftuinen '[buurtgerichte netwerken](#)' die ontstaan zijn naar aanleiding van de conferentie "jong in de buurt".

←
terug
naar menu

Bekijk de meest recente
versie van deze roadmap

2.

LEVENSDOMEINEN VERBINDEN

De samenwerkingsverbanden Huizen van het Kind als echte basisvoorzieningen verder laten uitgroeien betekent dat we in of via de Huizen van het Kind [de verschillende levensdomeinen die met opvoeden en opgroeien te maken hebben verbinden](#). Immers staan opvoeden en opgroeien niet los van alle andere levensdomeinen. Elk gezin legt zijn unieke puzzel: een dak boven je hoofd, zinvol werk, goede zorg, fijne vrijetijd met het gezin, je kinderen groot brengen. Hoe minder muurtjes gezinnen ervaren om de

puzzel in elkaar te laten vallen, hoe sterker ze in hun schoenen staat bij het opvoeden.

De Huizen van het Kind spelen een belangrijke rol in het neerhalen van de muurtjes tussen de levensdomeinen. Dit betekent overigens niet dat alle levensdomeinen *binnen* een samenwerkingsverband Huis van het Kind vervat zou moeten zitten, maar wel dat minstens *via* Huizen van het Kind in een ruimer partnerschap, gezinnen ondersteund kunnen worden op deze levensdomeinen.

De verschillende levensdomeinen

Onderwijs

- Kleuterparticipatie versterken
- Transitie thuis-kinderopvang-kleuteronderwijs
- CLB
- Scholen (algemeen en buitengewoon)
- Buitenschoolse opvang

Gezondheidszorg

- Eerstelijnszones
- Vlaamse Gezondheidsdoelstellingen
- Traject 'Elk gezin gezond'
- CLB en Kind en Gezin
- Pre- en perinatale gezondheidszorg
- Kinderafdeling ziekenhuis, sociale dienst ziekenhuis

Kinderopvang

- Lokaal Loket Kinderopvang
- Decreet Buitenschoolse activiteiten
- Samenwerking met opvanginitiatieven

Geestelijk welbevinden

- 1 Gezin, 1 Plan
- Programma Vroegdetectie en -preventie
- Programma Consult & Liaison
- Warme steden
- Campagnes

Cultuur/sport/jeugd

- Cultuureducatie en -participatie van 0-6 jaar
- Jeugdinformatie
- Ult-kalender
- Zicht op in- en exclusief vrijetijdsaanbod (bv. G-sport)

Socio-economische determinanten

- Groeipakket
- Lokaal sociaal beleid & geïntegreerd breed onthaal

←
terug
naar menu

Bekijk de meest recente
versie van deze roadmap

Sociale cohesie

- Sociale cohesie
- Spel en ontmoetingsplaatsen

Ouderschap en opvoedingsondersteuning

- Ouders met jongeren
- Kwaliteitswijzer opvoedingsondersteuning
- Ouderschap prenataal
- Relatieondersteuning
- groeimee.be

Praktische ondersteuning

- Gezinszorg en thuisbegeleiding (RTH)
- Thuisverpleging

Jeugdhulp

- 1 gezin, 1 plan
- Een zoektocht naar verbinding

←
terug
naar menu

Bekijk de meest recente
versie van deze roadmap

Onderwijs

Waarom

De onderwijssetting is een van de grootste vindplaatsen voor kinderen/jongeren en ouders. De Huizen van het Kind kunnen een rol spelen in het verbinden van onderwijs en andere levensdomeinen.

Vandaag

In een grote meerderheid van de Huizen van het Kind is onderwijs, via het CLB en/of de scholen, een belangrijke partner.

Evoluties en opties

Kleuterparticipatie versterken

Via het [actieplan kleuterparticipatie](#) wil onderwijs volop inzetten op gelijke kansen voor de allerjongsten in een samenwerking met talrijke partners, waaronder de Huizen van het Kind. De kleutercoördinator werkt daarvoor aan een ondersteuningsaanbod op maat met instrumenten en inspirerende voorbeelden om kleuterparticipatie te bevorderen. Meer info vind je in de folder [kleuterparticipatie](#).

Transitie tussen thuis, buurt, kinderopvang en kleuterschool

Huizen van het Kind kunnen een rol spelen door het faciliteren van de [transities tussen thuis-kinderopvang en kleuterschool](#). Transitie voor alle kinderen op een positieve manier ondersteunen en begeleiden betekent dat er vanuit een sterke samenwerking werk gemaakt wordt van structurele, pedagogische, professionele continuïteit en wordt ingezet op continuïteit met thuis, buurt en gemeenschap.

CLB

Het CLB zit op de verbinding tussen onderwijs en welzijn en is in die optiek een belangrijke partner om tot een meer geïntegreerde ondersteuning te

komen. Gezien zijn rol in het kader van jeugdhulp kan het CLB mee bijdragen aan het vormgeven van een gelaagde ondersteuning.

Het CLB heeft net zoals het consultatiebureau een opdracht in het kader van preventieve gezondheidszorg, en heeft vanuit die optiek een universeel en laagdrempelig aanbod, waarmee verbinding kan gemaakt worden. Het CLB is gevat door het [decreet leerlingenbegeleiding](#) dat in 2018 gewijzigd is. Dit betekent transitie én een mogelijkheid om met het CLB in wederzijdse dialoog de synergiën te onderzoeken.

Scholen

Scholen zijn een vindplaats voor leerlingen, hun ouders én expertise van de onderwijsprofessionals. We zien dat Huizen van het Kind daar op een verscheiden manier opportuniteit in zien. Het gaat daarbij bv. over expertise-uitwisseling, het faciliteren of opzetten van taalstimuleringsprojecten, studiebegeleiding, huistaakbegeleiding, zomerklasjes, ... samen nadenken over en vormgeven van ouder- en schoolbetrokkenheid.

Buitenschoolse kinderopvang

 [Zie Kinderopvang](#)

Inspiratie

- [Het levensdomein 'Onderwijs'](#)

Gezondheidszorg

Waarom

Preventieve gezondheidszorg is een van de basispijlers van de Huizen van het Kind. Er zijn verschillende evoluties bezig op het vlak van gezondheidszorg waaraan de Huizen van het Kind kunnen bijdragen en omgekeerd.

Vandaag

Het consultatiebureau en het CLB verzekeren op dit moment al het aanbod preventieve gezondheidszorg. In ongeveer 90% van de Huizen van het Kind zijn er acties ondernomen m.b.t. gezondheidszorg of staat dit op de planning. Twee thema's komen daarbij vaak aan bod: de Vlaamse Gezondheidsdoelstellingen en perinatale netwerken.

Evoluties en opties

Eerstelijnszones

De [eerstelijnszones](#) zijn in volle ontwikkeling en daar kunnen de Huizen van het Kind een belangrijke rol in spelen. De bedoeling van de eerstelijnszones bestaat erin om in een samenwerking tussen lokale besturen, welzijns- en gezondheidsactoren op het vlak van preventie en curatie, geïntegreerde zorg mogelijk te maken en de persoon met een zorgnood centraal te stellen. Een ambitie die de Huizen van het Kind kunnen faciliteren tov gezinnen met kinderen, vandaar dat deze ingeschreven zijn als verplichte partner in de samenwerkingsverbanden. Het is daarom ook belangrijk met de andere partners in de ELZ te bekijken [welke rol de HvK](#) in de zorgraad kunnen spelen.

Vlaamse Gezondheidsdoelstellingen

De [Vlaamse Gezondheidsdoelstellingen](#) zijn in een nieuw actieplan gegoten, dat opgebouwd is aan de hand van verschillende settings. Voor de setting 'gezin' spelen de Huizen van het Kind een belangrijke rol, met als doel gezinnen te ondersteunen in het maken van gezonde

keuzes. Bijzondere aandacht gaat ook naar het [proportioneel universalisme](#) en de aanpak van gezondheidsongelijkheid, ...

Traject 'Elk gezin gezond'

Samen met het [Vlaams Instituut Gezond Leven](#), Sensoa en VAD werden in 2019 5 [trajecten](#) opgezet met Huizen van het Kind waarin we op zoek gingen hoe preventieve gezondheid een sterkere plek in de werking kan krijgen en vooral werd nagegaan hoe een universele opzet daarvoor proportioneel benaderd kan worden.

Vanuit deze lokale trajecten worden praktijk- en onderzoekskennis gebundeld en gebruikt voor de ontwikkeling van tools en werkvormen die alle Huizen van het Kind kunnen ondersteunen om proportioneel universalisme concreet en met resultaat toe te passen in hun opdracht voor gezondheidsbevordering en preventieve gezondheidszorg.

Gezondheidszorg

CLB en Kind en Gezin

Zowel de preventieve zorg van Kind en Gezin als die van het CLB zijn in hervorming en zoeken aansluiting op de lokale uitdagingen, het moment om synergiën te zoeken en vorm te geven.

Pre- en perinatale gezondheidszorg

De ondersteuning van zwangeren en pas bevallen gezinnen zit in een sterke verandering, onder meer door de verkorting van de verblijfsduur in de kraamkliniek. De grote uitdaging daarbij bestaat erin om een geïntegreerde ondersteuning aan te bieden, ruimer dan het medische, zeker gezien de uitdaging om de gezondheidskloof te verkleinen. In tal van regio's wordt er op dit moment werk gemaakt van geïntegreerde zorgtrajecten waarin de Huizen van het Kind een rol kunnen spelen.

Daarnaast worden in Vlaanderen heel wat initiatieven opgezet om aanstaande ouders in groep te bereiken.

EXPOO werkt samen met diverse partners uit het werkveld een kwaliteitsvol kader en een draaiboek rond perinataal groepsaanbod uit. Met dit [draaiboek](#) willen we handvatten aanbieden aan de actoren die een perinataal groepsaanbod willen opzetten, waarbij ieder lokaal aan de slag kan op maat van de groep.

De overgang van partnerschap naar ouderschap vraagt veel van ouders. Vlak na de geboorte van een kind kent de tevredenheid over de partnerrelatie een dip. In samenwerking met Hogeschool Leiden en het werkveld loopt EXPOO een proefproject om het [programma Ouderteam.nu](#), dat zich richt op de samenwerkingsrelatie tussen partners in de overgang van partnerschap naar ouderschap, uit te testen in Vlaanderen.

Inspiratie

- [Levensdomein 'Gezondheidszorg'](#)

Kinderopvang

Waarom

Kinderopvang is een goed uitgebouwde basisvoorziening waar ouders en kinderen komen. Bovendien heeft de kinderopvang een positieve impact op ontwikkeling en verbinding en is het een van de eerste plekken waar kinderen kennismaken met diversiteit.

Vandaag

Kinderopvang (Baby's en peuters) is in de meerderheid van de Huizen van het Kind een kernpartner of gemiddeld betrokken, hetzelfde geldt voor buitenschoolse opvang.

Evoluties en opties

Lokaal loket kinderopvang

Verschillende Huizen van het Kind geven reeds aan werk te maken van een lokaal loket, waarin ook de functie van een lokaal loket kinderopvang is opgenomen. Het gaat dan zowel over opvang van baby's en peuters als buitenschoolse opvang. In de (subsidie-)regelgeving met betrekking tot het [lokaal loket](#) kinderopvang werd de [link gelegd met de Huizen van het Kind](#).

Decreet buitenschoolse activiteiten

Op 24 april 2019 werd het "[Decreet houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten](#)"

goedgekeurd door het Vlaams parlement. Aangezien de lokale besturen en heel wat actoren op het vlak van opvang en vrije tijd zich reeds engageren in de Huizen van het Kind, biedt dit een opportuniteit om de samenwerking te versterken.

Samenwerking met opvanginitiatieven

Er is nog veel onontgonnen terrein in de samenwerking met opvanginitiatieven wanneer het gaat over geïntegreerd ondersteunen van gezinnen. We verkennen dit verder, onder meer op basis van de verschillende [KOALA-projecten](#).

Transitie tussen thuis, buurt, kinderopvang en kleuterschool: zie '[Onderwijs](#)'

Inspiratie

- [Levensdomein 'Kinderopvang'](#)

Geestelijk welbevinden

Waarom

Geestelijk welbevinden is een essentieel onderdeel van opvoeden en opgroeien, de link met de Huizen van het Kind is nog niet sterk uitgewerkt.

Vandaag

In ongeveer de helft van de Huizen van het Kind zijn er acties ondernomen m.b.t. geestelijke gezondheid of staat dit op de planning. Veelal wordt daarbij ingezet op sensibiliseringsacties gelinkt aan bovenlokale initiatieven.

Evoluties en opties

Eén gezin, één plan

Verschillende projecten gaan aan de slag op basis van de oproep "[Eén gezin, één plan](#)" waarbij partners in rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en actoren die hulpvragen van gezinnen, kinderen en jongeren oppikken (waaronder dus de Huizen van het Kind) gestimuleerd worden om samenwerkingsafspraken te maken om hulpvragen snel en effectief op te nemen. Dit wordt afgestemd met de netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren en met het programma voor vroegdetectie en -interventie. Elk samenwerkingsverband zal ook minstens een voltijdse eerstelijnspsychologische functie inzetten.

Programma vroegdetectie en -interventie

[De oproep vroegdetectie en -interventie](#) wil de vroege detectie en tijdig ingrijpen versterken wanneer kinderen en jongeren met (tekenen van) psychische problemen geconfronteerd worden. Dit vergt een samenwerking vanuit de GGZ met o.a. de Huizen van het Kind.

Programma consult en liaison

Het doel van [dit programma](#) bestaat erin om door de uitwisseling van expertise en praktijkervaring van alle betrokken personen een betere, meer continue hulpverlening gebaseerd op de noden van het kind, de jongere en zijn context, aan te

bieden. Dit programma is geïntegreerd, globaal en bij uitstek intersectoraal. Het is ingebed in het consult- en liaisonaanbod van alle partners, zorgaanbieders, instellingen en diensten die zich richten op kinderen, jongeren en hun context. De Huizen van het Kind kunnen daar een belangrijke rol in opnemen.

Warme steden

1 op de 5 jongeren kampt met psychische problemen. Geestelijke gezondheid is dé basis voor gezondheid en welbevinden voor het hele leven. Warme Steden hebben de ambitie om een grotere verbondenheid tussen de verschillende actoren in de stad die betrokken zijn bij het welbevinden van kinderen en jongeren uit te bouwen onder 1 vlag 'Warme Steden en Gemeenten'. De Huizen van het Kind zijn hierin een natuurlijke partner. Zo komen we tot een lokaal meer geïntegreerd preventief programma geestelijke gezondheidszorg.

Campagnes

Vanuit de Vlaamse Overheid en private organisaties lopen verschillende campagnes om vragen met betrekking tot geestelijke gezondheidszorg bespreekbaar te maken.

Inspiratie

- [Levensdomein 'Geestelijk welbevinden'](#)

Cultuur/sport/jeugd

Waarom

Sport, cultuur, jeugdwerk, sociaal cultureel werk, de Huizen van het Kind zijn het instrument om deze te verbinden met welzijn en gezondheid in functie van een integrale ondersteuning van gezinnen met kinderen.

Vandaag

In de meerderheid van de Huizen van het Kind is de Gezinsbond een kernpartner of gemiddeld betrokken. Buitenschoolse opvang en jeugddiensten zijn in driekwart van de Huizen van het Kind betrokken. In ongeveer de helft van de Huizen van het Kind, zijn op die manier bibliotheken, vrijetijdsdiensten en speelpleinwerk betrokken.

Evoluties en opties

Cultuureducatie en participatie van 0 tot 6

Op vrijdag 5 oktober 2018 vond in Leuven '[Klein Kunst, kunst en cultuur voor de allerjongsten](#)' plaats. Klein Kunst was een studiedag voor zowel de kinderopvang en alle organisaties die met gezinnen werken als voor kunstenaars en culturele organisaties.

Jeugdinformatie

In samenspraak met De Ambrassade en in navolging van de opstart van het "communicatie-

platform voor de jeugd" kan de rol van de Huizen van het Kind in het verstrekken van jeugd-informatie verder verkend worden. Een eerste initiatief is de website www.watwat.be.

Uit-kalender

Kind en Gezin, EXPOO en vzw Publiq bieden elk Huis van het Kind de mogelijkheid een [Uit-kalender op maat](#) te implementeren op hun website. Zodat gezinnen nog makkelijker de weg vinden naar het aanbod van het Huis van het Kind en partners. (De instap is volledig gratis !)

Inspiratie

- [Levensdomein 'Cultuur/sport:jeugd'](#)

Socio-economische determinanten

Waarom

Het verbinden van materiële en immateriële dienstverlening is cruciaal om tot een coherente ondersteuning te komen. Het gaat hier bijvoorbeeld over de verbinding met huisvesting, inkomen, tewerkstelling.

Vandaag

In quasi alle Huizen van het Kind is het lokaal bestuur een actieve partner, de cruciale actor om de link te leggen met lokaal sociaal beleid. In iets meer dan 60% van de Huizen van het Kind zijn er acties ondernomen m.b.t. socio-economische determinanten of staat dit op de planning.

Evoluties en opties

Groeipakket

Met de zesde staatshervorming is de bevoegdheid voor de kinderbijslag naar de gewesten en de gemeenschappen overgeheveld. Decretaal is een formele samenwerking voorzien tussen de uitbetalers van het Groeipakket en de Huizen van het Kind met het oog op een goed uitgewerkte loketfunctie. Deze functie kan fysiek of via contact op afstand. Om de samenwerking vorm te geven werd een [samenwerkingskader](#) opgemaakt.

Lokaal sociaal beleid & geïntegreerd breed onthaal

Het geïntegreerd onthaal wordt op verschillende plekken uitgebouwd en biedt de uitgelezen kans om de rechtenuptake te vergroten. In het [decreet lokaal sociaal beleid](#) wordt momenteel al een regelgevende basis voor dit geïntegreerd breed onthaal gelegd waarbij de inhoudelijke afstemming met de uitbouw van de Huizen van het Kind opgenomen is. In samenwerking met Welzijn en Samenleving werd [een folder](#) ontwikkeld met inspiratie voor samenwerking.

Het lokaal sociaal beleid is hét kader voor de Huizen van het Kind om linken te leggen met de 'hardere' sectoren zoals huisvesting, tewerkstelling, inkomen, ... Een hefboom daarvoor kan de samenwerking zijn met de netwerken kindermoe als forum tot expertisedeling.

Inspiratie

- [Levensdomein 'Socio-economische determinanten'](#)

Sociale cohesie

Waarom

Het inzetten op ontmoeting en sociale cohesie is een van de basispijlers van de Huizen van het Kind.

Vandaag

In alle Huizen van het Kind zijn er acties ondernomen m.b.t. ontmoeting of sociale cohesie of staat dit op de planning. In ongeveer 60% van de Huizen van het Kind is er een spel- en ontmoetingsinitiatief betrokken.

Sociale cohesie

EXPOO bundelt de informatie, kennis en inspirerende praktijken van het [9de EXPOO-congres](#) dat sociale cohesie als centraal thema had.

Samen met het VBJK/VCOK en 6 praktijkorganisaties werd een [jobshadowing en intervisietraject rond sociale cohesie](#) opgezet. Door elkaars werking van binnenuit te leren kennen, en dit tijdens de intervisiemomenten te bediscussiëren, werd een referentiekader ontwikkeld die verschillende aandachtsgebieden en indicatoren horend bij het thema sociale steun

en cohesie beschrijven. In het rapport vind je heel wat aandachtspunten en voorbeelden per aandachtsgebied.

Spel- en ontmoetingsplaatsen

EXPOO laat acties rond [ontmoeting en ontmoetingsplaatsen](#) niet los: Samen met de erkende Spel en Ontmoetingsplaatsen werd in het voorjaar 2019 de huidige praktijk van Spel en Ontmoetingsplaatsen beschreven.

Dit document is een referentie voor het uitbouwen van [Spel en Ontmoetingsplaatsen](#).

Inspiratie

- [Levensdomein 'Sociale cohesie'](#)

Ouderschap en opvoedingsondersteuning

Waarom

Opvoedingsondersteuning is een van de basispijlers van de Huizen van het Kind.

Vandaag

In alle Huizen van het Kind zijn er acties ondernomen mbt opvoedingsondersteuning en ouderschap of staat dit op de planning. Opvoedingsondersteuning, ouderschap, partnerschap zijn thema's die door een zeer verscheiden pallet aan organisaties opgenomen worden.

Evoluties en opties

Ouders met Jongeren

Vaak focust opvoedingsondersteuning zich op gezinnen met jonge kinderen. Opvoedingsondersteuning is er ook voor ouders van tieners en jongeren. Het [aanbod van EXPOO](#) om te werken met ouders van jongeren vanuit een groepsaanbod werd uitgebreid met verschillende train-de-trainers (nieuwe autoriteit, 0010-stress, eerste hulp bij emoties van tieners).

Kwaliteitswijzer opvoedingsondersteuning

EXPOO werkte een wegwijzer uit die helpt nadenken bij het samenstellen van een aanbod opvoedingsondersteuning in je Huis van het Kind. De interactieve [kwaliteitswijzer](#) helpt je om aan de hand van 9 criteria te reflecteren of over in gesprek te gaan over aanbod

Ouderschap prenataal

Aandacht voor ouderschap bij de ondersteuning aan aanstaande ouders is noodzakelijk in de pre- en perinatale dienstverlening. Uit literatuur en onderzoek blijkt het belang van dit ondersteunend aanbod voor aanstaande ouders. De beleving en verwachting van aanstaande ouders heeft een invloed op de relatie met en de ontwikkeling van het (ongeboren) kind. [Expoo ontwikkelde een dossier!](#)

Er loopt een [proefproject](#) op om het programma Ouderteam.nu uit te testen in Vlaanderen. Het programma richt zich op de samenwerkingsrelatie tussen partners in de overgang van partnerschap naar ouderschap.

Relatieondersteuning

EXPOO neemt in samenwerking met partners het thema relatieondersteuning en scheiding op in kader van een Vlaams actieplan. EXPOO verzamelt en bundelt informatie, kennis en inspirerende praktijken uit Vlaanderen en buitenland tot een dynamische [online themapagina](#) over relatieondersteuning en scheiding.

Groeimee.be

[Groeimee.be](#) is een website voor iedereen die betrokken is bij het opvoeden van kinderen en jongeren. Je vindt er kwalitatieve, betrouwbare en laagdrempelige informatie over ouderschap; opgroeien en opvoeding. De website wijst bovendien de weg naar verdiepende info, naar de Huizen van het Kind en naar advies op maat van de Opvoedingslijn. De informatie is op maat van ouders en kan je ook in je eigen communicatie gebruiken.

Inspiratie

- [Levensdomein 'Ouderschap en opvoedingsondersteuning'](#)

Praktische ondersteuning

Waarom

Ondermeer gezinszorg en kraamzorg dragen bij aan de basisondersteuning voor gezinnen in transitie (kraamperiode) of gezinnen met bijzondere ondersteuningsnoden.

Vandaag

Ruim de helft van de Huizen van het Kind kan terugvallen op de betrokkenheid van één van de actoren uit de kraam- en gezinszorg.

Evoluties en opties

Gezinszorg en kraamzorg

In de conceptnota "[Zorg- en ondersteuning op maat van alle gezinnen Nieuw werkingskader voor de diensten voor gezinszorg](#)" staan een paar handvatten die de samenwerking met de diensten kunnen faciliteren:

- De diensten voor gezinszorg staan in voor gezinsondersteunende zorg- en ondersteuning aan de brede bevolking. Doorheen alle levensfasen gaande van kraamzorg tot de ondersteuning in de laatste levensfase kan beroep gedaan worden op de diensten voor gezinszorg om binnen een geïntegreerd zorgaanbod de met de cliënt afgestemde zorgdoelstellingen te realiseren.
- Naast inschakeling op basis van een indicatiestelling kan gezinszorg ook binnen bepaalde zorg- en ondersteuningstrajecten geboden worden. De concrete uitwerking daarvan vergt nog verder overleg met betrokken sectoren. Er wordt daarbij gedacht aan kraamzorg, de mogelijkheid van een omschreven pakket gezinszorg bij de geboorte; meerlingenzorg; gezinszorg binnen een pakket van jeugdhulp, gezinnen in kansarmoede met begeleiding door een CAW of OCMW/sociaal huis... Zij ondersteunen ook bij "een ongewone start", bv. ouders die met prematuur geboren kindje na lange ziekenhuisopname naar huis kunnen.

Inspiratie

- [Levensdomein 'Praktische ondersteuning'](#)

Jeugdhulp

Waarom

Zowel vanuit het perspectief van de preventieve gezinsondersteuning als vanuit de jeugdhulp wordt aangegeven dat een goede afstemming noodzakelijk is.

Vandaag

In ongeveer 60% van de Huizen van het Kind zijn er acties ondernomen m.b.t. jeugdhulp of staat dit op de planning. CAW's en CKG's zijn ongeveer 50% van de Huizen van het Kind kernpartner of gemiddeld betrokken. Er is in elk van de Huizen van het Kind een link met de brede instap via Kind en Gezin, en waar participierend, de CLB en CAW.

Evoluties en opties

Eén gezin, één plan

Verschillende projecten gaan aan de slag op basis van de oproep "[Eén gezin, één plan](#)" waarbij partners in rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp en actoren die hulpvragen van gezinnen, kinderen en jongeren oppikken (waaronder dus de Huizen van het Kind) gestimuleerd worden om samenwerkingsafspraken te maken om hulpvragen snel en effectief op te nemen. Dit wordt afgestemd met de netwerken geestelijke gezondheid voor kinderen en jongeren en met het programma voor vroegdetectie en -interventie. Elk samenwerkingsverband zal ook minstens een voltijdse eerstelijnspsychologische functie inzetten.

Een zoektocht naar verbinding

Op basis van verschillende praktijkbezoeken werd

in 2017 werk gemaakt van de tekst '[De Huizen van het Kind en Integrale Jeugdhulp: een zoektocht naar verbinding via inspirerende praktijkvoorbeelden](#)'. De doelstelling daarvan is de dialoog aan te gaan met de verschillende betrokkenen om net die zoektocht vorm te geven.

Samenwerking met het VAPH

Gezinnen met een kind met een specifieke ondersteuningsbehoefte of (vermoeden van) een handicap, kunnen beroep doen op [rechtstreeks toegankelijke hulp](#) (RTH) van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Dit is er voor wie af en toe ondersteuning nodig heeft, in de vorm van begeleiding, dagopvang of verblijf.

Inspiratie

- [Levensdomein 'Jeugdhulp'](#)

3.

ELK KIND, ELK GEZIN GEPAST ONDERSTEUNEN

Naast de afbakening van mogelijke inhoudelijke thema's (de levensdomeinen) moeten de Huizen van het Kind, om hun maatschappelijke opdracht waar te maken, ook aandacht hebben voor de manier waarop ze dat doen. Er zijn een aantal werkingsprincipes waar de Huizen van het Kind, in de uitbouw van hun werking, rekening moeten mee houden:

Proportioneel
universalisme

Participatie

Geïntegreerd en
holistisch werken

Communicatie en profilering

Lokale noden

Bestuur en organisatie

←
terug
naar menu

Bekijk de meest recente
versie van deze roadmap

Contactgegevens

EXPOO
Hallepoortlaan 27
1060 Brussel

info@expoo.be

Kind Gezin